

[Henry Hansen.]

sagt så stærkt i folketinget, var det tilstrækkeligt og ikke nødvendigt at fortsætte her i landstinget. Men da jeg i alt fald for mit vedkommende ikke vil udsætte mig for, at en tavshed skulle blive udlagt på den måde, at harmen var mindre her i tinget, end den var i det andet høje ting, vil jeg gerne gøre nogle bemærkninger om denne sag.

Vi plejer jo ikke her i landstinget at bruge stærke ord, men i det tilfælde, der her er tale om, vil jeg gerne for mit vedkommende gøre en undtagelse. Det er faktisk utroligt, at der i hæren, hvor den ene befalingsmand er placeret tæt efter den anden, har kunnet foregå det, som referaterne fra retsmøderne har afsløret, uden at nogen af de overordnede har følt sig foranlediget til at gribe ind, og at de menige af den grund i nødværge, for bevarelse af deres menneskelige rettigheder og respekten for sig selv, har måttet tage retten i deres egen hånd. De overordnede, der har drevet dem så vidt, er i virkeligheden de mest skyldige i denne sag. Men man må jo ikke i et retssamfund øve selv-tægt eller tage sig selv tilrette. I dette tilfælde, i hvilket de menige ifølge referaterne fra retsmøderne har været udsat for en så gemen og sjovertagtig behandling, at det grænser til det utrolige, er der så mange undskyldende momenter, at de efter min mening burde være frikendt. Sagen drøftes jo ikke alene her på rigsdagen, men alle steder omkring i landet, hvor folk møder hinanden og taler sammen; både sagen og den afsagte dom drøftes alle steder. Der er ingen tvivl om, at sympatien i denne sag er på soldaternes side. Jeg hørte i en sådan diskussion en mand, der — om jeg så må sige — i ædel harme udbrød, at i stedet for straf burde der tildeles disse soldater medaillen for ædel dåd. Jeg vil tilslutte mig det krav, som mit partis ordfører i folketinget rejste om, at de 10 soldater benådes, og at de ved deres hjemsendelse får en sådan påtegning i deres soldaterpapirer, at den overgåede straf ikke senere vil komme dem til skade — foreløbig ved vi naturligvis ikke, om de ønsker at appellere dommen —, og endvidere at oversergentens overordnede, kaptajn, oberstløjtnant og oberst, straks fritages for tjeneste og får deres forhold nøje undersøgt. Kaptajnen og oberstløjtnanten har allerede ved deres adfærd og udtalelser i retten kompromitteret sig i tilstrækkelig grad. Det kan ikke tolereres, at obersten som rettergangschef skal være

den, der skal tage stilling til, i hvilket omfang den pågældende oversergent skal tiltales. Iøvrigt må alle, der på nogen måde kan have et ansvar i denne sag, inddrages i undersøgelsen. Der må ikke levnes mulighed for et fnug af mistanke i befolkningen om, at der dækkes over nogen, eller at der ikke renses ud både til bunds og til tops i denne sørgelige affære.

Iøvrigt vil jeg gerne tilslutte mig den henstilling, der er rettet til forsvarsministeren om at søge arbejdet i den kommission, der forbereder en revision af den militære retsplejelov og straffelov, fremskyndet og afsluttet. Sagen her har vist, at en revision er stærkt påkrævet.

De udtalelser, de højere militære chefer har fremsat i anledning af retssagen og dommen, vidner om, at alle uden undtagelse er indstillet på, at der må en udrensning til, hvis nogen med føje kan findes skyldige i at have forsømt deres pligt. Jeg ser i dag i bladene, at fællesforeningen af officerer i hæren i en udtalelse stiller sig på samme linie. Disse udtalelser og denne stilling fra officersforeningen må hilses med udeladt tilfredshed. Der må en sådan udrensning til, hvis ikke den værnevilje og den forstående og positive indstilling overfor værnene, der er vokset op i befolkningen, skal tage varig skade.

Jeg vil tro, at dette Aarhustilfælde er et enestående grelt og isoleret tilfælde, men jeg vil bede den højtærede forsvarsminister og med ham cheferne for værnene om at have et vågent øje med, hvad der foregår i garnisoner, lejre og andre steder, hvor soldater opholder sig og får uddannelse. Findes der flere soldaterplagere, må de ud af lemmen så hurtigt som muligt. Af hensyn til værnene selv og værneviljen har vi ikke råd til at beholde dem, selv i en tid, hvor der er mangel på befalingsmænd.

Rigsdagen og hele befolkningen vil nøje følge denne sag til ende, og det vil være i værnenes interesse, at sagen fremmes, så vi kan få en hurtig afgørelse.

Stensballe: Mit parti og jeg er helt enige med den højtærede minister i, at den enhedsledelse af det danske forsvar, som skabtes ved loven af 27. maj 1950 om forsvarrets ordning, bør bevares, uanset at forsvarschefens beføjelser ændres noget under hensyn til opbygningen af Atlantpagtkommandosystemet, men det er jo også det, der sker gennem lovforslaget, hvorved forsvarschefens stilling i fredstid dels med hensyn til koordinering af de danske for-